

A close-up photograph of a water tap with several droplets falling. The background is a soft-focus green, suggesting an outdoor setting. The top of the image features a decorative pattern of diagonal lines in shades of green and black.

RAPPORT HOFOR VAND OG SPILDEVAND 2012

INDHOLD

Forord	3
Bestyrelse og direktion	4
Ledelsesberetning	
HOFOR Vand og Spildevand	5
Netselskaber	
Albertslund	13
Brøndby + Vallensbæk	14
Dragør	15
Herlev	16
Hvidovre	17
København	18
Rødovre	20

HOFOR-logoet symboliserer det, vi står for – bæredygtige byer. De grønne linjer over navnet viser byen og er en abstrakt udgave af byskiltet, der står uden for mange danske byer. De kan også ses som rør og dermed vores forsyning. Og som græs, der giver associationer til klima, miljø og udvikling.

Udgivet april 2013
HOFOR A/S
Ørestads Boulevard 35
2300 København S
CVR-nr. 10073022
Telefon: 33953395
Mail: hofor@hofor.dk

Grafik og design: Kresten Ivar
Foto: Carsten Andersen
Eget tryk

Denne rapport kan hentes på www.hofor.dk eller ved henvendelse til HOFOR A/S.

FORORD

Otte forsyningsselskaber i hovedstadsområdet er gået sammen i et samlet selskab. De otte kommunalt ejede vandselskaber i Albertslund, Brøndby, Dragør, Herlev, Hvidovre, Rødovre, Vallensbæk samt København hedder nu HOFOR, som står for Hovedstadsområdets Forsyningsselskab.

HOFOR bliver Danmarks største forsyningsselskab inden for kerneområderne vand, spildevand, fjernvarme, bygas og fjernkøling.

Hovedstadsområdet står over for store forandringer og udfordringer. Klimaforandringer og voksende byområder skaber miljøproblemer, som borgerne har en berettiget forventning om, at deres forsyningsselskab finder nye holdbare løsninger på.

En lang række af de udfordringer, som vi står overfor, går på tværs af kommunegrænser. Det gælder ikke mindst adgangen til rent drikkevand, de stigende mængder regnvand og flere skybrud.

Derfor er det helt naturligt, at vi inden

for forsyningssektoren ruster os bedst muligt. Det giver de bedste løsninger for vores fælles fremtid, og det giver naturligvis også både økonomiske og organisatoriske fordele. Ejerne bag det nye fælles selskab er åben over for samarbejder med omkringliggende forsyningsselskaber.

Baggrunden for sammenlægningen af forsyningsselskaberne er, udover økonomiske og strukturelle fordele, et fælles ønske om at være med til at skabe bæredygtige byer til gavn for kunderne. Ved bæredygtig by forstås bl.a. byer, hvor grundvandet beskyttes og bevares, hvor der foregår en koordineret klimatilpasning, og hvor energiforsyningen gradvist bliver CO₂-neutral.

HOFOR's strategi for at beskytte grundvandet mod forurening og overforbrug er bl.a. at bekæmpe brugen af pesticider i nærheden af grundvandsboringerne samt fokusere på vandbesparelser.

Med hensyn til klimatilpasning og skybrudssikring er strategien at lede vandet

uden om boliger og erhverv gennem en intelligent og økonomisk rentabel samtænkning af nye underjordiske kloakbassiner med vand-veje over jorden (åer, cykelstier, skaterbaner).

HOFOR's mål er desuden at tilbyde en 100 pct. CO₂-neutral energiforsyning i hovedstadsområdet i 2025 både hvad gælder fjernvarme, bygas og fjernkøling. For at nå det mål planlægger HOFOR blandt andet et nyt flisfyret kraftvarmewærk, et geotermianlæg, sætter solceller op og bygger vindmøller.

Nu og her betyder det ingenting for kunderne, at vi er gået sammen i et fælles selskab. Sammenlægningen påvirker ikke priserne, vandet kommer fra samme vandværker, og der er samme service som hidtil. Men forsyningssikkerheden bliver generelt øget, fordi vi har flere vandværker og dermed bedre backup ved nedbrud af for eksempel et vandværk.

Stordriftsfordele skabt ved fusionen kommer kunder i alle selskaber til gode.

Leo Larsen
Formand

Lars Therkildsen
Adm. direktør

BESTYRELSE OG DIREKTION

I SELSKABERNE HOFOR VAND HOLDING A/S OG HOFOR SPILDEVAND HOLDING A/S BESTÅR BESTYRELSEN AF:

Leo Larsen, formand
Adm. direktør, Sund & Bælt Holding A/S

Allan Holst
Borgmester, Dragør Kommune

Kjeld Hansen, næstformand
Kommunalbestyrelsesmedlem i Herlev

Finn Gerdes
Formand for Teknik- og Miljøudvalget, Hvidovre Kommune

Steen Christiansen
Borgmester, Albertslund Kommune

Erik Nielsen
Borgmester, Rødovre Kommune

***Ib Terp**
Borgmester, Brøndby Kommune

***Henrik Rasmussen**
Borgmester, Vallensbæk Kommune

*Kun HOFOR VAND HOLDING A/S
Observatører i HOFOR SPILDEVAND HOLDING A/S

I DIREKTIONEN:
Lars Therkildsen, adm. direktør

OBSERVATØRER

Henrik Bolberg
Medlem af kommunalbestyrelsen i
Ballerup Kommune

Seyit Özkan
Næstformand for Klima- og Miljø-
udvalget i Ishøj Kommune

Jørgen Glenthøj
Borgmester, Frederiksberg Kommune

Ole Martin Larsen *
Klejnsmed, HOFOR A/S

Ivar Green-Paulsen
Bestyrelsesformand for Nordvand A/S,
repræsentant for Gladsaxe Kommune

Allan Nolte *
Specialarbejder, HOFOR A/S

Leif Meyer Olsen
Formand for Miljøudvalget i Glostrup
Kommune

Per Gregersen *
IT projektleder, HOFOR A/S

Michael Ziegler
Borgmester, Høje-Taastrup Kommune

Ken Frost *
Teamleder, HOFOR A/S

*Medarbejdervalgte

HOFOR VAND OG SPILDEVAND 2012

Udvikling af nyt navn og brand

Fusionen blev anledningen til et navneskifte. Et nyt navn skulle være geografisk rummeligt, kort og mundret. HOFOR er en forkortelse af Hovedstadsområdets Forsyningsselskab.

Fusionen var også anledningen til at skabe et nyt brand, som kunne kommunikere HOFOR's overordnede vision om at skabe bæredygtige byer for både de fusionerede selskaber og de øvrige forsyninger i det gamle Københavns Energi. Det var samtidig muligheden for at rydde en udbredt misforståelse af vejen, at DONG Energy efter købet af elforsyningen også var blevet ejer af de øvrige forsyninger.

Et brand er en virksomheds ansigt mod omverdenen – alt det som virksomheden bliver bedømt på. Et brand bliver skabt af meget mere end reklame og store annoncer. Det handler mindst lige så meget om, hvad vi siger om virksomheden, hvordan vi syner, og hvad vi skaber. Hvad vi siger til kunder, i medierne og til familien ved middagsbordet. Hvordan vi ser ud på bygninger, tøj, biler eller hjemmeside. Hvad vi skaber - om driften og kvaliteten er i orden, om vi opfører os ansvarligt og om vi har en miljørigtig forsyning.

Troværdighed er nøgleordet, og hvis vi skal være troværdige, skal der være en sammenhæng, i alt hvad vi gør. Hvis sammenhængen ikke er der, giver det forvirring og tab af troværdighed.

Men har HOFOR som forsyningsvirksomhed brug for et stærkt brand, for kunderne – i hvert fald på vand, spildevand og fjernvarme – kan ikke skifte leverandør? Svaret er ja. HOFOR har en vision om at skabe bæredygtige byer, og det kan vi kun gøre i samarbejde med andre. Derfor har vi brug for en stærk profil, der kan hjælpe til at gøre os attraktive for samarbejdspartnere, f.eks. kommuner og andre virksomheder, hjælpe os til at sikre nye projekter og til at tiltrække og

fastholde gode medarbejdere. Med andre ord er det vigtigt, at vi er kendt for det rigtige blandt de rigtige.

HOFOR behøver ikke at være lige kendt af alle kunder, men med et nyt selskab og et nyt navn er det vigtigt, at vi fra starten får skabt tryk blandt kunderne, så de lukker op for os, betaler deres regninger og har tillid til vores råd om at spare på vand og energi.

Kort efter nytår lancerede vi det nye navn og design, i annoncer, i pressen, på skilte, biler, tøj, regninger og hjemmeside. Men ligeså vigtigt for vores brand er det, at vores drift og service fungerer som den skal, at kvaliteten af vores arbejde er i orden, og at medarbejderne er ambassadører for HOFOR, når de møder kunder og borgere. Branding er ikke bare reklame. Det er virksomhedens identitet.

Det nye design er skræddersyet til HOFOR. De grønne farver og den enkle linje er med til at profilere HOFOR som en moderne, professionel virksomhed, der har fokus på klima, miljø og bæredygtighed.

HOFOR-logoet symboliserer det, vi står for – bæredygtige byer. De grønne linjer over navnet viser byen og er en abstrakt udgave af byskiltet, der står uden for mange danske byer. De kan også ses som rør og dermed vores forsyning. Og som græs, der giver associationer til klima, miljø og udvikling.

Status for fusionen

Fusionen af selskaberne er gået godt. En undersøgelse blandt det personale, der har været berørt af fusionen, viser, at langt størstedelen af personalet har oplevet fusionen positivt. Det gælder placering i jobfunktion, ens behandling, orientering om nye tiltag, rådighed over nødvendige arbejdsredskaber mv. Der arbejdes løbende på at skabe en ny fælles kultur for de knapt 800 medarbejdere i HOFOR.

Kunderne har ikke mærket serviceforringelser som følge af fusionen. Driften af både vand og spildevand er gået godt i andet halvår af 2012. Der har ikke været større uregelmæssigheder. Samtidig har der stort set ikke været klager, der kan relateres til fusionen.

Det er en høj prioritet, at ejerkommunerne og andre samarbejdspartnere, herunder observatorkommunerne, oplever åbenhed, gennemsigtighed og gode samarbejdsrelationer. Som led i dette er der oprettet et særligt direktørområde "Ejerrelationer", der skal sørge for en lettilgængelig kontakt og god dialog mellem kommunerne og HOFOR.

Der arbejdes på en tæt dialog med kommunerne på alle niveauer. Der er etableret en kontaktgruppe med repræsentanter for alle otte ejere og de seks observatører, der mødes forud for alle bestyrelsesmøder i HOFOR. Møderne giver mulighed for, at forslag bliver hørt, forventninger afstemt og vigtige informationer bragt videre til og fra rådhusene i ejerkommunerne.

Koncernstruktur

Den 1. juli 2012 blev den fælles vandkoncern HOFOR Vand Holding A/S stiftet med regnskabsmæssig tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2012. Koncernen er stiftet ved, at kommunerne i Albertslund, Brøndby, Dragør, Herlev, Hvidovre, Rødovre og Vallensbæk samt Københavns Energi har indskudt deres respektive vandselskaber i det fælles holdingselskab. Vandkoncernen omfatter endvidere det fælles serviceselskab HOFOR A/S, som servicerer alle selskaberne i HOFOR koncernen.

Den 1. juli 2012 fik det fælles serviceselskab endvidere ansvaret for driften af spildevandselskaberne i Albertslund, Dragør, Herlev, Hvidovre, København og Rødovre. Den 17. december blev fusionen formel og spildevandselskaberne i de seks kommuner blev samlet i en

fælles spildevandskoncern HOFOR Spildevand Holding A/S. Stiftelsen skete med regnskabsmæssig tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2012.

Hver ejerkommune har et medlem i bestyrelsen, ligesom hver observatørkommune har en observatør i bestyrelsen.

Vandsektorlov og prislofter

Priserne i vand- og spildevandsselskaberne er blandt andet reguleret af Forsyningssekretariatet, der hvert år tildeler det enkelte selskab et prisloft, som angiver de maksimale indtægter til drifts- og anlægsudgifter, som det enkelte selskab kan opkræve. De opkrævede indtægter til anlægsudgifter kan alene anvendes til anlæg i det pågældende forsyningsområde, og der kan således ikke flyttes anlægsudgifter mellem kommunerne.

De enkelte selskaber, som er skudt ind i HOFOR, er således stadig separate selskaber i prisloftshenseende i 2012 om-

end under nye navne. Fusionen har derfor ikke påvirket priserne i selskaberne.

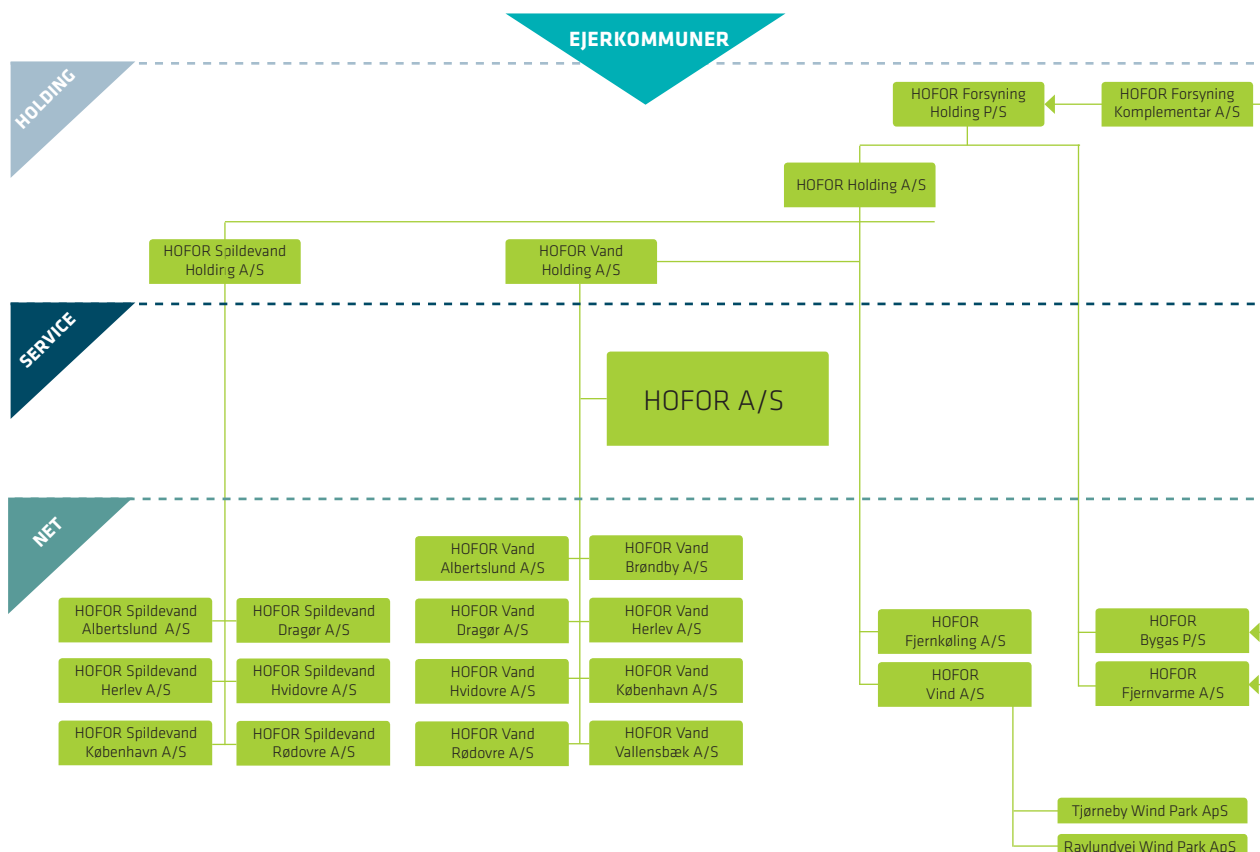
Forsyningssekretariatet beregner på baggrund af data fra hele branchen hvert år de enkelte selskabers effektiviseringspotentialer og effektiviseringskrav.

Alle HOFOR's selskaber har været med i en samlet klage, som brancheorganisationen DANVA har fremsat mod Forsyningssekretariatet. Klagen var særligt møntet på manglefuldhed i beregningsmodellen til benchmark og manglende hensyntagen til de enkelte selskabers særlige forhold. Forsyningssekretariatets model beregner, at HOFOR's selskaber har et effektiviseringspotentialer på mellem 27 og 82 pct. af driftsomkostningerne.

Den 1. juni 2012 kom kendelsen fra Konkurrenceankenævnet, der hjemsendte benchmark modellen til fornyet behandling i Forsyningssekretariatet. Forsyningssekretariatet kom på den baggrund

med et nyt prisloft til alle selskaber for både 2012 og 2013. De største ændringer var at effektiviseringspotentialer blev nedjusteret til mellem 3 og 51 pct., samt at et årligt effektiviseringskrav maksimalt kan udgøre 5 pct. af driftsomkostningerne. Samtidig blev en mulighed for at opkræve effektiviseringsgevinster for tidligere år på samlet set ca. 150 mio. kr. fjernet.

Ifølge vandsektorloven skal alle selskaber have deres prislofter for det følgende år inden den 1. oktober. Der har dog været en del forsinkelse, og flertallet af HOFOR's selskaber har først modtaget deres prislofter for 2012 i februar 2013. Dette betyder, at 2012 var afsluttet, og budgettet for 2013 var lagt, inden de økonomiske rammer blev kendt. Samtidig skal selskabernes priser legalitetsgodkendes i de relevante kommuner inden årsskiftet ifølge vandsektorloven. Dette var ikke muligt, og legalitetskontrollen blev derfor udskudt eller givet på

et foreløbigt grundlag efter aftale med kommunerne.

HOFOR er stadig kritisk over for den model, som Forsyningssekretariatet anvender til at benchmarke selskaberne mod hinanden, da modellen efter vores opfattelse ikke tager tilstrækkelig højde for, at forsyningerne har forskellige miljømål og serviceniveauer. Det betyder eksempelvis, at HOFOR ville fremstå mere effektiv, hvis koncernen f.eks. undlod at sikre vandkvaliteten af badevandet i havnebassinene.

HOFOR har derfor påklaget flere af pristofafgørelserne, som Forsyningssekretariatet senest har truffet, og forventer, at DANVA også i denne omgang vil støtte op om branchen gennem en samlet klage til Konkurrenceankenævnet.

Koncerntiltag

Fusionen blev blandt andet en realitet for at ruste vand- og spildevandsforsyningerne til at håndtere en række fælles udfordringer. Målet er, at den skal give faglig og økonomisk kraft til bedre beskyttelse og udnyttelse af grundvandet, større forsyningssikkerhed og en koordineret klimatilpasning. Alt sammen noget, der vil lede til øget bæredygtighed inden for de to forsyningsområder. For at opnå denne synergi og stordriftsfordele er alle medarbejderressourcer og -kompetencer samlet i det fælles serviceselskab HOFOR A/S, der driver netselskaberne på henholdsvis vand og spildevandsområdet. I det fælles selskab er der volumen til en betydelig specialisering og til at arbejde udviklingsorienteret med områder, der ikke kunne skabes fagligt grundlag for i de enkelte forsyninger.

VAND

Vandforsyningen i de nye selskaber baserer sig på indvinding fra 8 lokale vandværker placeret i ejerkommunerne og 7 regionale vandværker, som (med undtagelse af Islevbro Vandværk) ligger uden for ejerkommunerne. Den nye struktur giver god mulighed for at sikre forsyningen med rent drikkevand, idet der kan ydes backup mellem værkerne i tilfælde af nedbrud, forurening mv.

Indvindingsstrategi

HOFOR har i 2012 igangsat arbejdet med en indvindings- og forsyningsstrategi, der har til formål at fremtidssikre en effektiv, bæredygtig og sikker drikkevandsforsyning for kunderne i forsyningsområdet. Arbejdet indledes med at etablere et overblik over vandkvaliteten, tilstanden af indvindings- og produktionsanlæggene samt så vidt muligt et bud på produktionsomkostningerne. Herefter udarbejdes en strategi samt overordnede handlingsplaner til videre udmøntning. Kommunerne vil blive inddraget i processen i 2013.

Indvindingsstilladelser

HOFOR Vand København A/S har for de regionale værker indsendt ansøgninger til de respektive kommuner om fornyede indvindingsstilladelser. Tilsvarende udestår der i Albertslund og Dragør indvindingsstilladelser på dele af indvindingen. For de regionale værkers vedkommende er kommunernes sagsbehandling blevet forsinket af postyret om vandplanerne, som Natur- og Miljøklagenævnet sendte tilbage til Naturstyrelsen i december 2012 til fornyet behandling. Først når vandplanerne foreligger, kan Naturstyrelsen færdiggøre det VVM arbejde (Vurdering af Virkning på Miljøet), der skal ligge til grund for kommunernes sagsbehandling. Processen for vedtagelse af vandplanerne er endnu ikke udmeldt fra Naturstyrelsen.

Grundvandsbeskyttelse

Drikkevandet hentes op dybt nede fra undergrunden. Det tager som regel naturen 35 – 50 år at danne grundvandet, men nogle steder er grundvandet flere hundrede år gammelt. Grundvandsbeskyttelse kræver derfor langsigtet planlægning, når det skal sikres, at kommende generationer fortsat kan få drikkevand, der er baseret på rent, uforurenet grundvand.

HOFOR beskytter blandt andet grundvandet ved at rejse ny skov ved de regionale kildepladser, og indgår aftaler om miljøvenlig drift af landbrugsarealer, så det undgås, at arealerne bliver sprøjtet. Derudover indgår HOFOR i mange forskellige samarbejder med lokale vandværker, vandforsyninger, borgere og lokale myndigheder om at beskytte grundvandet.

Alle aktiviteter til beskyttelse af grundvandet betales gennem en særlig pulje – Grundvandspuljen. I puljen afsættes 50 øre pr. m³. Det giver årligt ca. 24 mio. kr.

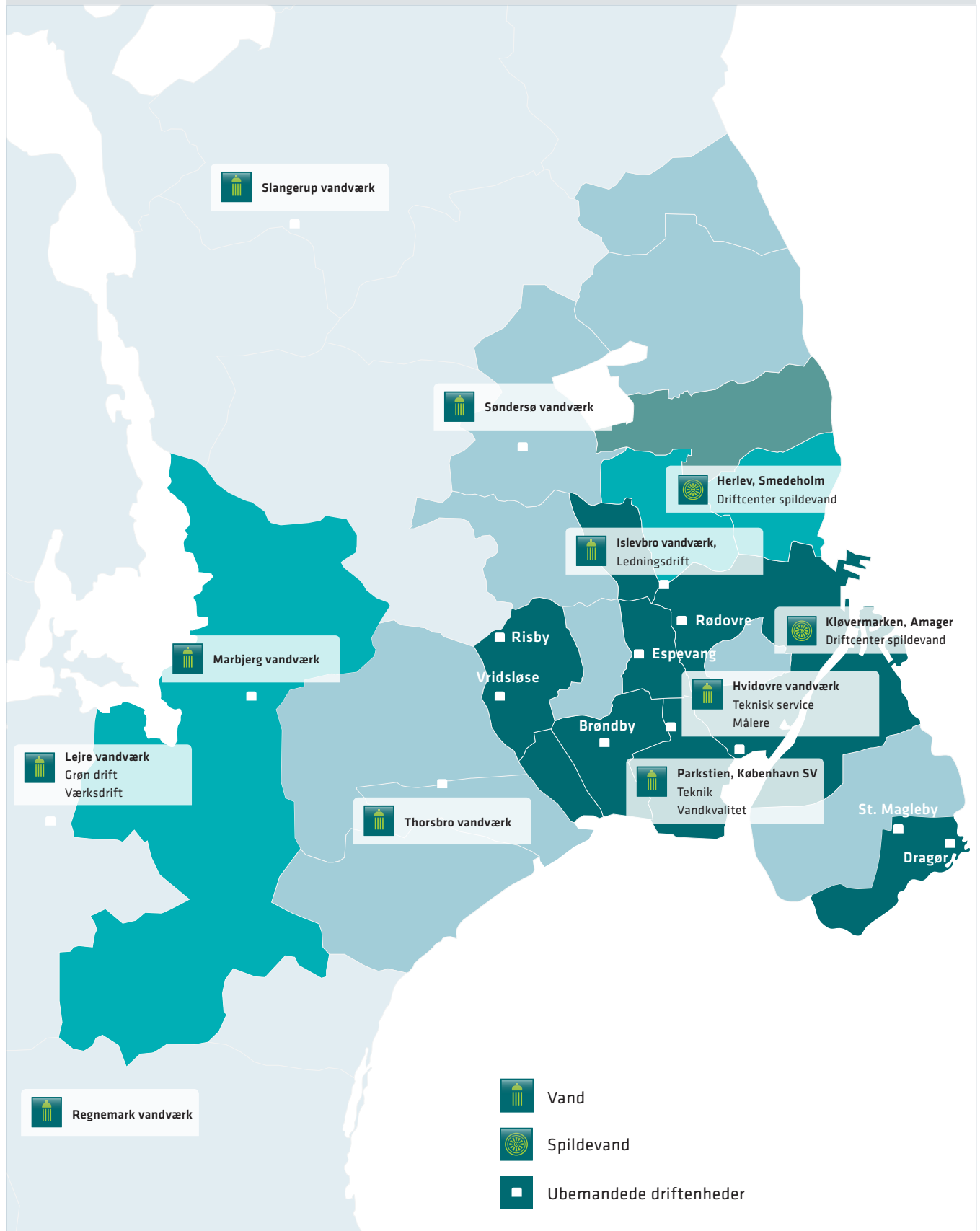
Kvalitetssikring

I 2012 bliver over 90 pct. af HOFOR's drikkevand produceret efter kravene i den internationale fødevarerstandard ISO 22000, til daglig kaldet DDS – Dokumenteret Drikkevands Sikkerhed.

DDS stiller skærpede krav til håndteringen af drikkevandet fra indvinding til forbruger. DDS indebærer, at vi gennem risikovurderinger, planlægning og forebyggende styring bidrager til at sikre og forbedre drikkevandssikkerheden på hele vandets vej fra indvinding til forbruger.

De syv regionale vandværker i HOFOR er certificeret i henhold til fødevarerstandard ISO 22000 og har siden 2008 arbejdet i henhold til DDS. Det er planen, at DDS i de kommende år også skal udbredes til HOFOR's otte lokale vandværker, således at alt vand, der leveres af HOFOR, kan leve op til kravene i DDS inden udgangen af 2014.

DEN GEOGRAFISKE PLACERING AF DRIFTENHEDERNE FOR VAND OG SPILDEVAND

Vandkvalitet

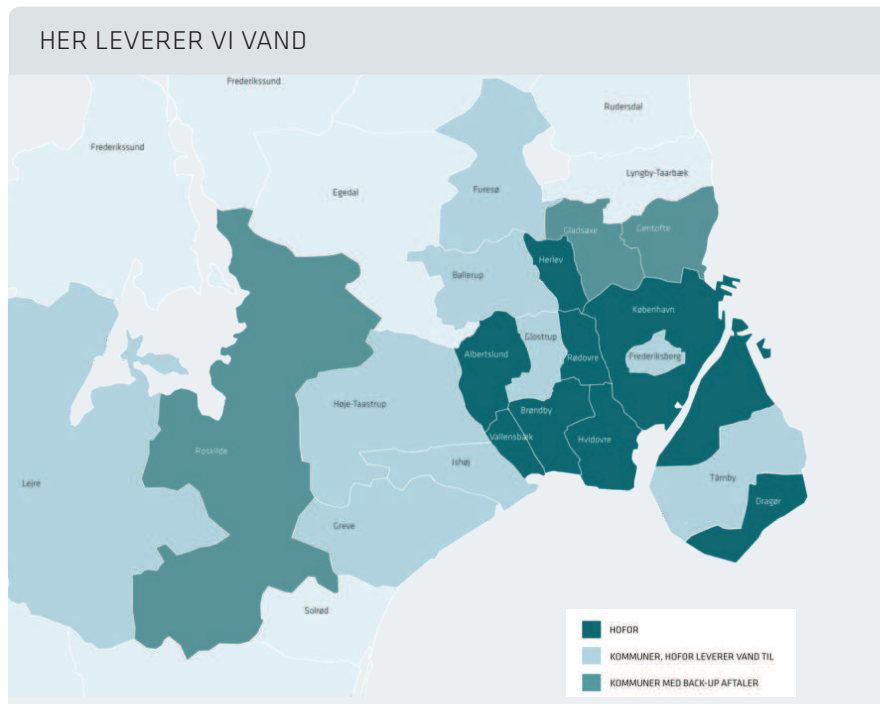
Der er i oplandet til de lokale værker mindre udfordringer med vandkvaliteten (herunder bl.a. forhøjet nikkelindhold) samtidigt med, at der er mange aktiviteter, der potentielt kan true grundvandskvaliteten. Indvindingen er derfor i samarbejde med kommunerne underlagt skærpet analyseprogram for overvågning af vandkvaliteten. Vandet, som ledes til kunderne, har en god kvalitet, der overholder kvalitetskravene. I tilfælde af overskridelser tages straks nye prøver, og der er beredskab til at håndtere eventuelle kvalitetsproblemer.

HOFOR har sit eget vandkvalitetslaboratorium i Valby, der foretager kontrol af hele koncernens leverance af vand. I 2012 tog laboratoriet 892 lovpligtige vandprøver og 12.321 prøver udover de lovpligtige for at sikre vandkvaliteten.

Siden sammenlægningen i juli 2012 er prøvetagningen på de lokale vandværker videreført med de laboratorier, der oprindeligt var udpeget til dette. Men pr. 1. januar 2013 (pr. 1. februar for Hvidovre) overtager HOFOR prøvetagningen. Alle driftsprøver og begrænsede kontroller vil blive analyseret hos HOFOR's vandkvalitetslaboratorium, mens de øvrige kontroller analyseres af et eksternt laboratorium.

Fra september 2012 er der taget ekstra kontrolprøver fra de tilkomne vandværker, dels for kontrol af de mikrobiologiske parametre, dels for kontrol af de kemiske parametre knyttet til vandbehandlingen og den efterfølgende opblanding med "importeret vand" fra de regionale vandværker.

Alle prøver vil blive registreret i Vandkvalitetsdatabasen (VKD), såvel driftsprøver som kontrolprøver, og herfra vil der ske en indberetning af kontrolprøverne til Jupiter, GEUS' landsdækkende database for grundvands-, drikkevands-, råstof-, miljø- og geotekniske

data.

Blødt vand

Undersøgelser gennemført i 2012 for bl.a. HOFOR og Naturstyrelsen viser, at der er både økonomiske og miljømæssige gevinster ved at afkalke drikkevandet. I vores nabolande, Sverige og Tyskland,

fjerner man mange steder kalken fra vandet af miljømæssige og økonomiske årsager.

Nogle af de samfundsmæssige gevinster vil være færre kemikalier og sæberester, der skal renses ud af spildevandet, mindre CO₂-forbrug pga. forhøjet elforbrug

som følge af tilkalkning, men også en mere effektiv varmforsyning, fordi rørene ikke kalker til.

I 2013 forventes HOFOR at ansøge en af sine ejerkommuner om tilladelse til opsætning af afkalkningsanlæg på et af de lokale vandværker. Før afkalkningsanlægget monteres skal sundhedsmyndighederne godkende behandlingen. Dette forventes at ske i det kommende år.

Drift vand

Der er i 2012 blevet arbejdet på at samkøre driften af vandforsyningen. Der er

etableret arbejdspladser for det udkørende driftspersonale på Bibliotekvej i Hvidovre og på Islevbro Vandværk i Rødovre. De forskellige forsynings SRO systemer (Styring, Regulering og Overvågning) bliver nu alle overvåget og anvendt af HOFOR's centrale, døgnbemandede "Driftscentral". Det er målet, at de respektive SRO systemer på sigt samles i et fælles system. Der arbejdes videre med den systematiske ledningsrenovering, der foregik i de enkelte forsyninger og der planlægges gennemført systematisk lækagesøgning på hele nettet.

Kundehenvendelser

Siden fusionen har HOFOR modtaget og registreret alle henvendelser fra borgere og virksomheder i ejerkommunerne i relation til vandkvalitet. Henvendelserne dækker spørgsmål og observationer knyttet til selve driften af vandforsyningen – f.eks. svigtende tryk, flow, lækager osv. Antallet af henvendelser har ikke givet anledning til bekymring, og alle henvendelser har kunnet håndteres umiddelbart.

Årets resultat for HOFOR Vandselskaberne

Mio. kr.	Albertslund		Brøndby		Dragør		Herlev		Hvidovre		København		Rødovre		Vallensbæk		Konsolideret	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Nettoomsætning incl. andre driftsindtægter	20,1	18,0	22,1	25,6	9,2	7,9	21,8	21,3	30,9	53,6	337,3	427,1	17,3	27,1	7,0	7,3	432,0	544,2
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-4,6	-5,4	-5,5	-6,7	-0,4	-0,4	-6,4	-7,7	-10,3	-14,0	-12,1	-12,0	-6,2	-6,4	-2,2	-2,6	-14,0	-11,5
Andre eksterne omkostninger	-9,1	-10,3	-8,9	-6,2	-5,1	-6,0	-9,1	-8,6	-12,7	-10,4	-198,1	-218,5	-10,8	-11,3	-2,1	-1,7	-255,9	-272,9
Afskrivninger	-3,3	-3,4	-6,7	-9,4	-2,7	-2,6	-3,6	-3,7	-8,3	-6,3	-114,0	-116,9	-2,6	-4,3	-1,0	-1,2	-142,4	-147,8
Finansielle poster, netto	0,3	0,5	-0,1	0,1	0,2	0,2	-0,0	-0,0	0,1	0,2	-39,7	-43,0	0,9	0,1	-0,1	-0,1	-38,6	-42,1
Årets resultat før skat	3,3	-0,6	0,9	3,4	1,0	-0,9	2,8	1,2	-0,3	23,2	-26,6	36,8	-1,4	5,3	1,5	1,6	-18,9	69,9
Anlægsaktiver	89,7	85,2	318,7	317,6	82,2	79,1	108,9	106,7	223,8	225,4	3.056,7	3.067,1	97,6	94,2	36,6	37,7	4.014,2	4.013,0
Egenkapital	-	-	307,6	306,1	80,2	79,1	99,4	95,1	231,6	233,6	1.156,5	1.074,7	5,1	6,1	4,6	3,2	1.885,0	1.797,9
Årets investeringer	8,1	-	7,9	-	6,5	-	5,8	-	7,9	-	113,7	-	6,6	-	0,2	-	156,7	-
Mængder - mio. m ³ *	1,3	-	1,9	-	0,6	-	1,5	-	2,9	-	48,1	-	1,7	-	0,4	-	50,0	-

* Debiteret vandmængde

Årets resultat

Årets resultat for de otte vandselskaber i HOFOR koncernen blev samlet et underskud på 18,9 mio. kr. før skat, hvor 2011 udviste et overskud på 69,9 mio. kr. Årets resultat skal vurderes i lyset af, at de regulatoriske over-/underdækninger er indregnet i omsætningen. Omsætningen i 2012 er nedreguleret med en overdækning på 41 mio.kr., hvor omsætning i 2011 blev reguleret op med en underdækning på 15 mio. kr.

Omsætningen opgjort uden over-/underdækning udgjorde samlet 473 mio. kr., hvilket er 11 pct. mindre end i 2011. Faldet i omsætning skyldes prisnedsættelser fra 2011 til 2012.

Andre eksterne omkostninger faldt fra 2011 til 2012 med 17,0 mio. kr. samtidig med at HOFOR virksomhederne har afholdt omkostninger til fusion i 2012.

SPILDEVAND

Klimatilpasning

På spildevandsområdet er langt den væsentligste udviklingsopgave at sikre kommunerne mod oversvømmelser som følge af de stigende nedbørsmængder. Dette arbejde har været i gang i en år-række i de enkelte forsyninger i samarbejde med kommunerne, men vil med den nye organisering for alvor kunne målrettes og koordineres, hvilket også var et væsentligt argument for fusionen.

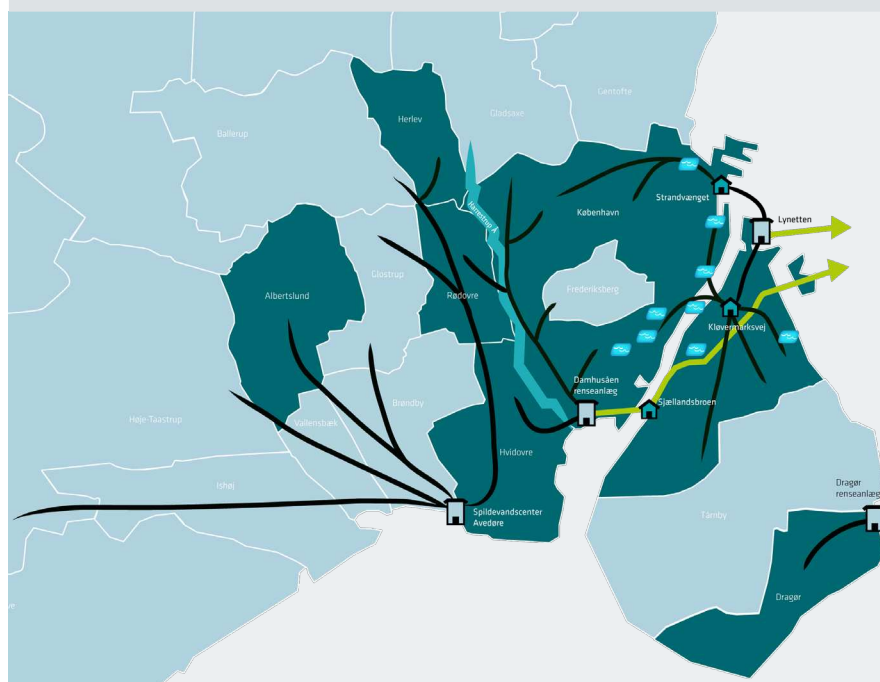
At regnen ikke kender til kommunegrænser, samt at afløbsoplandene binder kommunerne sammen, er vilkår, der fordrer det tværkommunale samarbejde, som HOFOR nu kan facilitere. Kommunerne har på forskellige stader igangsat arbejdet med at klimasikre sig, og nogle har allerede udarbejdet klimatilpasningsplaner til grund for arbejdet.

I økonomiaftalen for 2013 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening har kommunerne forpligtet sig til at udarbejde klimatilpasningsplaner frem mod udgangen af 2013, der indeholder en kortlægning af risikoen for oversvømmelse og skaber overblik over og prioriterer indsatsen.

For at skabe et fælles fundament for det koordinerede arbejde med klimatilpasningen og for at give kommunerne det nødvendige grundlag for deres klimatilpasningsplaner, igangsatte HOFOR i efteråret 2012 et kortlægningsarbejde. Kortlægningen skal vise, hvor der er risiko for, at oversvømmelser vil true materielle og naturmæssige værdier, og hvor det vil have størst samfundsmæssig værdi at investere i afhjælpende tiltag. På baggrund af kortlægningen vil HOFOR facilitere en proces, hvor kommunerne bringes sammen om fælles løsninger i de forskellige oplande; St. Vejleå, Harrestrup Å og Fæstningskanalen.

Projektet bygger på en beslutning i HO-

HER HÅNTERER VI SPILDEVAND

FOR's bestyrelse og styres af gruppen af miljø- og planchefer i HOFOR's ejer- og observatørkommuner. Miljø- og plancheferne har besluttet at invitere alle interesserede kommuner og forsyninger med i arbejdet for at sikre, at arbejdet i oplandene koordineres med alle aktører.

Det første eksempel på et stort tværkommunalt klimasamarbejde er et projekt, der har været undervejs længe, men omsider står foran realisering. Der er tale om et af landets største regnvandstekniske anlæg. Anlægget ligger ved Store Vejleå, der danner kommunegrænsen mellem de seks kommuner: Albertslund, Brøndby, Glostrup, Høje Taastrup, Ishøj og Vallensbæk. Ved skybrud er der risiko for, at åen løber over sine bredder og oversvømmer boligkvarterer i området. Både Ishøj og Vallensbæk har tidligere været hårdt ramt af skybrud, der har sat tunneller, veje og kældre under vand. Men med de nye regnvandsanlæg vil åvandet i stedet blive ledt til et stort moseområde, og kommunerne bliver derfor bedre beskyttet fra 2014, hvor de nye anlæg forventes idriftsatt.

Vandmiljø og badevandskvalitet

Det tværkommunale samarbejde om regnvandshåndteringen skal medvirke til at sikre en bedre vandmiljø i hovedstadsområdet vandløb og søer samt rent badevand ved kysterne. Der er i 2012 igangsat og gennemført flere projekter i ejerkommunerne, der netop har som formål at begrænse overløb af urensset spildevand til recipienterne ved store regnskyl. Dette arbejde fortsætter og med endnu større vægt på det tværkommunale samarbejde.

Drift spildevand

Der er i 2012 blevet arbejdet på at samkøre driften af spildevandforsyningen. Der er etableret arbejdspladser for det samlede driftspersonale på HOFOR Driftscenter Spildevand - Kløvermarken i København S og på HOFOR Driftscenter Spildevand - Smedeholmen i Herlev. De forsyninger, der ikke i forvejen havde SRO systemer (Styring, Regulering og Overvågning) er oprettet i det tidligere Københavns Energi's SRO system og der arbejdes på, at de tre forskellige SRO-systemer, der nu er i HOFOR kan tilgås via

en fælles platform. Dette forventes på plads omkring april 2013. Pumper og anlæg fra de øvrige forsyninger er oprettet

i det drift- og vedligeholdelsessystem, EVA (Infor EAM 8.5), der blev brugt i det tidligere Københavns Energi. Der arbej-

des med systematisk ledningsrenovering, som baseres på TV-inspektion.

Årets resultat for HOFOR Spildevandsselskaberne

Mio. kr.	Albertslund		Dragør		Herlev		Hvidovre		København		Rødovre		Konsolideret	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Nettoomsætning incl. andre driftsindtægter	29,0	31,8	28,7	19,5	42,6	48,1	73,3	79,0	487,7	551,5	36,7	31,0	698,1	760,9
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-9,5	-10,9	-1,2	-1,1	-12,1	-11,5	-22,6	-25,9	-278,8	-291,6	-16,1	-13,7	-340,2	-354,8
Andre eksterne omkostninger	-10,8	-10,4	-7,8	-7,1	-12,8	-7,8	-20,3	-18,1	-87,5	-84,2	-9,3	-10,3	-148,4	-138,0
Afskrivninger	-16,4	-16,5	-10,2	-11,7	-17,9	-15,9	-31,6	-31,2	-124,8	-129,3	-11,1	-11,9	-211,9	-216,4
Finansielle poster, netto	-0,1	-0,2	-0,9	-0,9	-0,1	0,2	-1,4	0,2	-56,8	-62,4	0,9	0,1	-58,4	-63,0
Årets resultat før skat	-7,7	-6,3	8,7	-1,3	-0,2	13,1	-2,6	4,0	-60,2	-16,1	1,1	-4,8	-60,8	-11,3
Anlægsaktiver	389,8	399,8	320,3	312,8	502,3	476,3	1.058,3	1.013,5	4.838,9	4.892,7	306,3	305,7	7.415,9	7.415,9
Egenkapital	311,1	316,9	270,1	263,7	14,0	14,2	971,9	983,4	1.947,8	1.897,2	319,1	320,9	3.834,1	3.834,1
Årets investeringer	8,7	-	14,2	-	45,1	-	76,4	-	107,4	-	12,0	-	263,8	-
Mængder - mio. m ³	1,3	-	0,6	-	1,2	-	3,0	-	29,2	-	1,8	-	37,1	-

Årets Resultat

Årets resultat for de seks spildevandsselskaber i HOFOR koncernen blev samlet et underskud på 60,8 mio. kr. før skat, hvor 2011 udviste et underskud på 11,3 mio. kr. Årets resultat skal vurderes i lyset af, at de regulatoriske over-/underdækninger er indregnet i omsætningen. Omsætningen i 2012 er nedreguleret med en overdækning på 21 mio. kr., hvor omsætning i 2011 blev reguleret op med en underdækning på 119 mio. kr. Omsætningen opgjort uden over-/underdækning udgjorde samlet 719 mio. kr., hvilket er 11 pct. mere end i 2011.

Andre eksterne omkostninger steg fra 2011 til 2012 med 10,4 mio. kr. hvilket skal ses i lyset af, at selskaberne har afholdt omkostninger til fusion i 2012.

SERVICESELSKAB

Alle HOFOR's medarbejdere er ansat i HOFOR A/S, der fungerer som serviceselskab for resten af koncernen. Serviceselskabet udfører således alle opgaver inden for drift, vedligehold og administration samt ny- og reinvesteringer for netselskaberne. Netselskaberne afholder dog selv køb af vareforbrug (varmekøb, køb af vand fra andre vandsselskaber mv.).

Netselskaberne køber ydelser og investeringer af serviceselskabet til omkostningsbestemte priser, hvorimod 3. mand handler til markedsvilkår. Samtlige udgifter og indtægter i serviceselskabet viderefaktureres til netselskaberne og serviceselskabet oparbejder dermed hverken over- eller underskud - med undtagelse af minimal forrentning af egenkapitalen.

Samfundsansvar

I HOFOR er det besluttet at fortsætte arbejdet med CSR (Corporate Social Responsibility), som blev igangsat i Københavns Energi. Det betyder at Københavns Energi's strategi for CSR er overført til HOFOR, ligesom medlemskabet af Global Compact overgår fra Københavns Energi til HOFOR. Frem mod 2015 er der opstillet fire fokusområder for CSR-arbejdet: HR, Indkøb, Miljø og Klima, samt påvirkning af rammevilkår. Arbejdet omtales i årsrapport for HOFOR Forsyning Holding P/S, som kan hentes på hjemmesiden www.hofor.dk.

Risici

HOFOR kortlægger og styrer risiko inden for koncernens forskellige forretningsområder efter koordinerede og ensar-

tede metoder. Der arbejdes med forsyningsmæssige, forretningsmæssige og finansielle risici. De identificerede risici vurderes i forhold til sandsynlighed og konsekvens. Arbejdet omtales i årsrapport for HOFOR Forsyning Holding P/S, som kan hentes på hjemmesiden www.hofor.dk.

Beredskab

HOFOR arbejder i dialog med kommunerne på en beredskabsplan, der skal sikre, at alle tænkelige krisesituationer inden for HOFOR's arbejdsfelt kan håndteres med inddragelse af de relevante myndigheds- og driftsfolk.

Årets aktiviteter i de enkelte netselskaber

HOFOR VAND ALBERTSLUND A/S

HOFOR Vand Albertslund A/S varetager forsyningen af drikkevand til de knapt 28.000 borgere i Albertslund Kommune. Vandet indvindes for 25 pct. vedkommende lokalt på Vridsløselille Vandværk og Risby Vandværk, mens resten aftages fra den regionale indvinding på værkerne i henholdsvis Thorsbro og Lejre. 140 husstande forsynes fra det private vandværk i Herstedøster.

Driften blev i andet halvår af 2012, som hidtil, varetaget af medarbejdere tilknyttet Albertslund Varmeværk, men overtages ved årskiftet af HOFOR.

For at forbedre grundvandskvaliteten er der etableret to nye borer, hvoraf den sidste boring forventes at blive sat i drift

medio 2013. De nye borer er dybere og vandkvaliteten bedre end i de gamle borer. Albertslund Kommune har givet ibrugtagningstilladelser til borerne, mens en samlet indvindingstilladelse for hele vandværket udestår.

Forsyningen har søgt om tilladelse til etablering af ny kildeplads i Vestskoven, hvor man ved prøveboringer har fundet en god vandkvalitet. I foråret 2012 udarbejdede forsyningen den faglige redegørelse, der skal ligge til grund for kommunens VVM-vurdering. Vandledningen i Albertslund renoveres efter en systematisk renoveringsplan.

HOFOR Vand Albertslund A/S overtog i 2012 det private Risby Vandværk, der for-

syner 40 husstande og Risby Studierne.

På Risby Vandværk har kontrollen været mere omfattende, idet der ikke har været gennemført tilstrækkelig kontrol i 2011 og begyndelsen af 2012. Vandbehandlingen og de mikrobiologiske parametre er blevet kontrolleret henholdsvis fire og seks gange. Dertil er der også udført en udvidet kontrol med vandet ved afgang fra vandværk. Endelig er der udført en kontrol i landsbyledningsnettet.

HOFOR Vand Albertslund A/S har via Agendacenter Albertslund, lavet borgerrettede aktiviteter, særligt med fokus på nedbringelse af vandforbruget, hvor målet er max. 100 liter pr person pr. dag. Engagementet i centret er fortsat i 2013.

HOFOR SPILDEVAND ALBERTSLUND A/S

Afløbssystemet i Albertslund er separeret i et spildevandssystem og et regnvandssystem. Regnvandssystemet er indrettet med et større antal regnvandsbassiner, ligesom byen er designet med åbne vandveje, som anvendes til transport af regnvand, f.eks. Rådhusøen og efterfølgende kanalsystem.

Spildevandet afledes til Spildevandscenter Avedøre I/S, som Albertslund Kommune er interessent i, mens regnvandet afledes til St. Vejleå for en stor dels vedkommende og for en mindre dels vedkommende til Harrestrup Å.

Geografisk set er Albertslund godt stillet med jævn hældning mod syd, hvilket begrænser antallet af pumpestationer. Alle installationer er visiteret i 2012 og et par stykker er i denne forbindelse blevet renoveret.

Renoveringen af kloakledningerne er underlagt en systematisk renoveringsplan, og i 2012 er der på baggrund af TV-

inspektioner renoveret i følgende områder: Læhegnet, Nørreland og Egelundskolen i Albertslund Vest.

Driften har i hele 2012 været varetaget af varmemærket. Fra årsskiftet overgår driften til HOFOR. Da Albertslund ikke havde SRO-system (Styring, Regulering og Overvågning), har man implementeret alle vigtige tekniske installationer i HOFOR's bestående SRO-system. Alle tekniske installationer er implementeret i HOFOR's vedligeholdelsessystem og driftsplaner er under udarbejdelse.

Albertslund Kommune vedtog i efteråret 2012 en klimatilpasningsplan, der rummer strategier og konkrete projekter til sikring af materielle og naturmæssige værdier. Albertslund Kommune er bedre stillet end mange andre kommuner på grund af adskillelsen af regnvand og spildevand. Der er dog brug for yderligere klimasikring, og der arbejdes derfor i samarbejde med nabokommunerne om større klimatilpasningsprojekter i henholdsvis Harrestrup Å

oplandet og i Store Vejleå oplandet.

Albertslund Kommune har været tovholder i et projekt i regi af Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose. Her har man udarbejdet en visionsplan for Store Vejleå, der har som mål at håndtere de øgede nedbørsmængder og dermed afhjælpe oversvømmelser i Ishøj og Vallensbæk. Anlæggelsen af den nye Ringstedsbane, der skærer gennem området, har aktualiseret dette projekt i 2012, og sikret midler til dets gennemførelse, idet Banedanmark yder en kompensation, der kan finansiere en stor del af projektet.

I forbindelse med udvidelsen af Motorring 4 har det været nødvendigt at udvide kapaciteten af regnvands-opsamlingen fra Herstedvester landsby og den nordlige del af Albertslund Vest. Et nyt regnvandsbassin og etablering af en våd eng i Egelundsparken sørger for forsinkelse af regnvandet og forbedring af vandkvaliteten inden udledningen til Store Vejleå.

HOFOR VAND BRØNDBY A/S

HOFOR Vand Brøndby A/S varetager forsyningen af drikkevand til de ca. 36.000 borgere i Brøndby Kommune. Vandet indvindes for ca. 40 pct. vedkommende lokalt på Brøndbyvester Vandværk, mens resten aftages fra den regionale indvinding på værkerne i henholdsvis Thorsbro og Regnemark.

Ledningsnettet renoveres efter en systematisk plan, og i 2012 blev ledningsnettet i Brøndby Strand renoveret i Gl. Køge Landevej, Brøndbyvester Boulevard, Maglebæk Søpark, Egvang, Tjørnevej og Maglegårdsvej.

I forbindelse med byggemodning af arealet nord for Psykiatrisk Hospital i Brøndby blev der lagt en ny vandledning

langs Brøndbyøstervej, så hospitalet nu kan forsynes fra Brøndby, hvor det før var forsynet fra Hvidovre.

I forbindelse med etablering af Ringstedbanen skal en hovedledning i Sydgårdsvej flyttes. Arbejdet blev projekteret i 2012, men skal indgå i en koordinering af anlægsprojekterne, hvorfor den afventer udførelse til 2013.

HOFOR VAND VALLENSBÆK A/S

HOFOR Vand Vallensbæk A/S varetager forsyningen af drikkevand til borgere i Vallensbæk Kommune nord for S-banen. Forsyningen aftages fra den regionale indvinding på værkerne i henholdsvis Thorsbro og Regnemark.

Forsyningen har en leverance af 75 – 100.000 m³ vand til Strandens Vandforsyning AMBA, der forsyner 1.500 husestande syd for S-banen.

Der er etableret forbindelse mellem forsyningsnetterne i Vallensbæk og Brøndby med henblik forbedring af forsyningsikkerheden.

Målerudskiftning håndteres efter en plan, hvor en sjettedel af målerne skiftes hvert år.

I forbindelse med etablering af Ringstedbanen har det været nødvendigt at om-

lægge hovedledningen i Vejlegårdsvej, der er blevet ført under den kommende bane. Forsyningen har udført dette arbejde og taget forbehold for finansieringen i forhold til om omlægningen skal betales af forsyningen eller Bane Danmark.

HOFOR VAND DRAGØR A/S

HOFOR Vand Dragør A/S varetager forsyningen af drikkevand til de knapt 14.000 borgere i Dragør Kommune. Forsyningen sker primært fra vandværkerne i Dragør og Store Magleby. Principielt kunne man være selvforsynende, men for at have sikkerhed i form af en forbindelse til Tårnby, er man nødt til at transportere vand i ledningen, og aftager derfor ca. 10 pct. af den leverede vandmængde fra Tårnby.

Ledningsnettet er blevet renoveret løbende, og dette er fortsat i 2012. Forud for vejrenoveringer af Fasanvænget og D B Dirchsens Alle er støbejernsledninger udskiftet til PE-rør, og en del kvarterhaner er ved samme lejlighed udskiftet. Dertil kommer, at Søvangskvarteret er blevet opdelt i sektioner for at give bedre mulighed for lækagesøgning og bedre sikkerhed ved eventuel vandforurening.

Som følge af et efterslæb blev der i 2012 gennemført en omfattende udskiftning af vandmålere. I alt blev 1.852 målere skiftet, hvilket svarer til ca. halvdelen af målerne, og i forbindelse hermed blev et stort antal stophaner og ventiler ligeledes udskiftet.

Vandforsyningens værkstedbygning blev i forbindelse med fusionen omdannet til lokalt lager.

HOFOR SPILDEVAND DRAGØR A/S

Afløbssystemet i Dragør er udpræget separeret med et spildevandssystem og et regnvandssystem. Spildevandet ledes til det lokale Dragør Renseanlæg. Afløbsledningen fra anlægget har udløb en kilometer ude fra kysten. Regnvandssystemet er indrettet med enkelte regnvandsbassiner.

Geografisk set er Dragør meget fladt og med relativt lav kote over havet. Dette medfører et relativt stort antal pumpestationer. På spildevandssiden er der 43 pumpestationer, og på regnvandssiden er der 15 pumpestationer. Alle installationer er visiteret i 2012, og et par stykker er i denne forbindelse blevet renoveret.

Alle tekniske installationer er i 2012 implementeret i HOFOR's vedligeholdelsessystem EVA, og driftsplaner er under

udarbejdelse. Dragør anvender SRO-systemet (Styring, Regulering og Overvågning) IGSS. Der arbejdes på, at de tre forskellige SRO-systemer i HOFOR kan tilgås via en fælles platform. Dette forventes på plads omkring april 2013.

Kloakledningerne i Dragør er renoveret løbende, og i 2012 er der renoveret ledninger i følgende veje: Ndr. Strandvej, Nordstrands Alle og Nordre Tangvej. Både spildevand- og regnvandsledninger er renoveret. Dertil kommer en ledningsrenovering i krydset Kirkevej og D B Dirchsens Alle, hvor en regnvandsledning havde bagfald. Ledningsnettet i Søvangskvarteret er i 2012 undersøgt for fejltilslutninger.

Dragør Kommune vedtog i 2009 en lokal klimastrategi, der beskriver, hvordan

kommune, forsyning og borgere i fællesskab kan klimasikre kommunen.

I 2012 blev en ombygning af renseanlægget færdiggjort. Ved ombygningen af anlægget blev et bassin taget ud af den daglige drift for til gengæld at blive en del af et beredskab i tilfælde af ekstremregn. Samtidigt blev en gammel udløbsledning renoveret, så den i tilfælde af ekstremregn kan lede overløbsvandet 300 meter ud i Øresund i stedet for blot ud over diget.

Der genbruges vand i renseprocesserne på anlægget, så der i alt spares ca. 5.000 m³ rent vand.

HOFOR VAND HERLEV A/S

HOFOR Vand Herlev A/S varetager forsyningen af drikkevand til de knapt 26.600 borgere i Herlev Kommune. Vandet indvindes på de regionale værker i henholdsvis Islevbro og Slangerup.

I 2012 er der i Herlev renoveret 2083 meter vandledning fordelt på tre projekter: Vandledningen i Hjortespringvej blev omlagt i forbindelse med et byggemodningsprojekt. Den måtte omlægges på grund af ledningens dårlige stand og den forventede øgede trafikbelastning i overkørsel til det nye boligområde.

For at gøre plads til en støjvold, som Herlev Kommune ønsker at anlægge, har forsyningen flyttet en gennemgående hovedvandledning, så den løber langs Klausdalsbrovej og Skinderskovvej. Herlev Kommune har overtaget et stykke vandledning, og der er etableret en målerbrønd med en hovedafregningsmåler til Skinderskovhallen og Hjortespring Badet.

Vandledningerne i Herlev renoveres efter en systematisk renoveringsplan. Følgende blev renoveret i 2012: Sortsøvej,

Havnsøvej, Ålbrobuen, Sønderskovvej og Tværdiget. Ved projektet er 1.336 meter hovedvandledning, 74 stikledninger og 4 hovedventiler blevet renoveret.

Derudover er der indkøbt nye pumper til Hanevad pumpestation, da en af de eksisterende to pumper var gået i stykker. Grundet pumpens alder var det ikke muligt at skaffe reservedele.

HOFOR SPILDEVAND HERLEV A/S

I Herlev ledes spildevandet til tre forskellige renseanlæg. Fra den østlige del af kommunen ledes spildevand og regnvand i fælleskloaker til Damhusåens Renseanlæg. I den vestlige del ledes spildevandet syd for Klausdalsbrovej til Spildevandscenter Avedøre og nord for Klausdalsbrovej til Måløv Rens. Ca. 30 pct. er fælleskloakeret og 70 pct. separatkloakeret. Regnvandssystemet er indrettet med et større antal regnvandsbassiner – både åbne og lukkede.

Geografisk set er Herlev godt stillet med jævn hældning, hvilket begrænser antallet af pumpestationer. På spildevandssiden er der seks pumpestationer og på regnvandssiden er der en pumpestationer. Alle installationerne er visiteret i 2012.

Da Herlev ikke havde SRO-system (Styring, Regulering og Overvågning), er alle de tekniske installationer implementeret i HOFOR's SRO-system iFix. Implementering var gennemført medio december 2012 og klar til drift pr. 1. januar 2013.

Alle tekniske installationer er implementeret i HOFOR's vedligeholdelsessystem EVA og driftsplaner er under udarbejdelse.

Der er etableret nye ledninger i trekantsgrunden pga. nybyggeri (nu Teglværks-haven). I området omkring Tibbevungen er eksisterende ejendomme i overensstemmelse med spildevandsplanen blevet tilsluttet kloaknettet.

Herlev har udfordringer en række steder ved ekstreme nedbørssituationer. Derfor er der sat en række indsatser i gang, og i 2012 er der gennemført følgende projekter:

Der er anlagt en større ledning fra Herlev Hovedgade, sydgående langs Kagsåen under jernbanen til et areal ved Kags-søen. Ledningen skal reducere antallet af overløb til Kagsåen fra den sydligste del af Herlev samt områder i Gladsaxe og Københavns kommuner. I forbindelse med projektet nedlægges Symfonivejens pumpestation. Projektet er det første i en række af projekter, der udføres i fæl-

lesskab mellem HOFOR og Nordvand. I 2012 blev arbejdet med at anlægge et 4.000 m³ stort spildevandsbassin ved Symfonivej påbegyndt. Anlægsarbejdet fortsætter i 2013. Dette bassin vil også forhindre overløb til åen.

I forbindelse med kraftig regn går regnvandsbassinet ved Dildhaven over sine bredder og oversvømmer bebyggelsen langs bassinet og ad Den Gule Sti til Lidsøkvarteret. For at modvirke dette, er der etableret en pumpestation i den nordlige ende af bassinet, som ved høj/kritisk vandstand skal overpumpe regnvandet fra bassinet til fodboldbanen ved Kildegårdsskole Vest.

I 2012 købte forsyningen ejendommen Smedeholm 1 og Smedeholm 4-6, som efter fusionen er blevet til arbejdsplads for den del af HOFOR's spildevandsfolk, der arbejder i den vestlige del af selskabets område. Endvidere er der specialenheder for gravearbejde og spuling.

HOFOR VAND HVIDOVRE A/S

HOFOR Vand Hvidovre A/S varetager forsyningen af drikkevand til de ca. 50.000 borgere i Hvidovre Kommune. Vandet indvindes for ca. 20 pct. vedkommende i Hvidovre Vandværks syv lokale boringer, mens resten aftages fra den regionale indvinding på værkerne i henholdsvis Thorsbro og Regnemark.

På Hvidovre Vandværk renses det lokalt indvundne vand i et kulfilter for at fjerne pesticidresten BAM, der siden 1995 har været påvist i grundvandet. Målinger viser, at indholdet af BAM i grundvandet er faldende.

Gennem hele 2012 er der fortsat arbejdet på at sektionere vandledningsnettet med henblik på at kunne identificere vandspild og begrænse skaderne ved eventuel forurening i ledningsnettet. Som led i den løbende systematiske ledningsreovering er ledningerne i Strandskadevej og dele af Grækerkwateret blevet reoveret.

Rentvandsbeholderen er på i alt 1.800 m³ og delvist nedgravet. Bygningen har været gennem en reovering med afrømning af græstæg, udlægning af ny

membran samt overdækning af tanken med en stålbygning. Reoveringen er afsluttet i 2012. Der er endvidere etableret kulfiltre ved udluftningsventilerne til tanken. Antallet af udluftningsrør er reduceret fra 16 til 2. Selve tanken er reoveret i 2007 og besigtiget 2012. Der var ingen anmærkninger.

Forsyningsens ejendom på Bibliotekvej er efter fusionen blevet indrettet som arbejdsplads for driftsfolkene på vandforsyningsområdet.

HOFOR SPILDEVAND HVIDOVRE A/S

I Hvidovre er der separat kloakering i den sydvestlige del, hvor spildevandet ledes til Spildevandscenter Avedøre, mens regnvandet ledes til Fæstningskanalen. I den øvrige del af kommunen ledes spildevand og regnvand fælles til Damhusåens Renseanlæg. Regnvandssystemet er indrettet med et mindre antal regnvandsbassiner – både åbne og lukkede.

Geografisk set er Hvidovre relativt fladt, hvilket medfører et større antal pumpestationer. På spildevandssiden er der 24 pumpestationer og på regnvandssiden er der 20 pumpestationer. Alle installationer er visiteret i 2012.

Alle tekniske installationer er implementeret i HOFOR's vedligeholdelsessystem EVA og driftsplaner er under udarbejdelse. Hvidovre anvender et SRO-system fra ABB. Der arbejdes på, at de tre forskellige SRO-systemer i HOFOR kan tilgås via en fælles platform. Dette forventes på plads omkring april 2013.

Der er gennem en del år blevet arbejdet på at sikre Hvidovre mod kælderover-

svømmelser og overløb til recipienterne ved store regnhændelser. Placeringen ved kysten med et stort opland bag sig gør Hvidovre særligt udsat.

Arbejdet med anlæggelse af en ny afskærende ledning fra Havnens pumpestation til bassinet i Kystagerparken blev afsluttet i 2012. Ledningen medvirker til i højere grad at sikre oplandet ud mod Kystagerparken mod kælderopstuvninger og reducerer samtidigt overløb til Kalveboderne ved bedre udnyttelse af bassinet i Kystagerparken. Bassinkapaciteten er udvidet fra 4.000 m³ til 6.000 m³ ved etablering af pumpekapacitet, der kan "fylde bassinet til randen". Med dette projekt er serviceniveauet for lokaloplandet opgraderet fra det gamle til det nye serviceniveau.

Projekteringen af en ny stor afskærende ledning langs Damhusåen og en ny pumpestation ved Åmarken blev afsluttet, og anlægsaktiviteterne forventes opstartet i april 2013. Projektet kommer til at forbedre beskyttelsen af oplandene mellem Avedøre Havnevej, Kommunegrænsen i

nord og øst, samt Gl. Køgelandvej i syd.

Der anlægges en ny "kæmpetunnel" langs Damhusåen, hvorefter der vil ske udbygning fra tunnelen og ind i oplandene. Når tunnelen er anlagt, forventeligt i 2016-17, vil grundejerne i områderne tættest på åen opleve en stor forbedring af beskyttelsen mod kraftige regnhændelser. Samtidigt vil åen blive beskyttet mod de mange overløb af fortyndet spildevand, der sker i dag. Vandkvaliteten i åen og Kalveboderne vil dermed få et meget stort løft. Det samlede projekt vil strække sig over de næste 20 - 30 år.

I forbindelse med etablering af Ringstedbanen skal en række spildevandsanlæg erstattes med nye anlæg. Arbejdet er projekteret i 2012, men opstartes først medio 2013.

Forsyningen har i 2012 samarbejdet med Hvidovre Kommune om en klimatilpasningsplan, der vil blive politisk behandlet og vedtaget i 2013.

HOFOR VAND KØBENHAVN A/S

HOFOR Vand København A/S varetager indvinding, behandling og distribution af drikkevand til private forbrugere, institutioner og erhverv i København. Forsyningen havde ved indgangen til 2012 omkring 35.000 afregningskunder i Københavns Kommune; heraf ca. 18.000 parcelhuse, 12.000 etageejendomme og 5.000 øvrige kunder. Samlet set forsyner selskabet omkring 540.000 københavnere med drikkevand.

Derudover leverer HOFOR Vand København A/S drikkevand til 17 omegnskommuner inklusiv ejerkommunerne i HOFOR - leverancen udgør ca. 20 mio. m³. Hertil kommer gensidige back-up aftaler med henholdsvis Roskilde Forsyning A/S og Nordvand A/S. Endvidere har HOFOR Vand København A/S aftale om vandleverance til en privat virksomhed i Køge Kommune og gennem denne virksomhed back-up aftale til det lokale Lille Skensved Vandværk.

HOFOR Vand København A/S ejer syv vandværker. Indvindingen sker fra 755 boringer fordelt på 56 kildepladser over store dele af Sjælland. Selskabet ejer ca. 130 km transportledninger og 950 km net til distribution.

Det grundvand, som forsyningen pumper op, er så rent, at det efter en simpel behandling kan anvendes til drikkevand. HOFOR har sit eget vandkvalitetslaboratorium i Valby, som hver dag kontrollerer drikkevandet for bakterier og miljøfremmede stoffer.

Vandledningerne renoveres efter en systematisk plan. I 2012 er vandledningerne i Fruebjergvej, Tuborgvej, Lersøpark Allé og Burmeistersgade renoveret. Der er udført større omlægninger af vandledninger for at gøre plads de nye metrostationer i forbindelse med etablering af den nye Metrocityring og etablering af forbindelsesvej mellem Nordhavnen og Lyngbyvej.

For at sikre vandforsyningen af København og Vestegnen – når Regnemarksledningen i 2013 skal omlægges i forbindelse med etableringen af Ringstedbanen - er der etableret en ny stor forbindelsesledning mellem de store transportledninger fra vandværkerne Regnemark og Thorsbo.

Vandsparekampagnen "Max 100" har i 2012 henvendt sig til indskolingen i de Københavnske skoler, kollegier, boligforeninger og via bydelenes Miljøpunkter til borgerne. Budskabet er vandbesparelser og målet er at nå ned på gennemsnitligt vandforbrug pr. borger på 100 liter pr. person pr. dag.

HOFOR SPILDEVAND KØBENHAVN A/S

HOFOR Spildevand København står for håndteringen af overfladevand i København (regnvand) samt spildevand for ca. 540.000 københavnere. Selskabet ejer, driver og udbygger afløbsnettet samt tilhørende anlæg i Københavns Kommune og står for spildevandshåndtering for private forbrugere, institutioner og erhverv i København. HOFOR Spildevand København havde ved udgangen af 2010 omkring 35.000 afregningskunder i Københavns Kommune; heraf ca. 18.000 parcelhuse, 12.000 etageejendomme og 5.000 øvrige kunder.

Afløbssystemet i København er overvejende fælleskloakeret, kun en meget lille del er separeret i et spildevandssystem og et regnvandssystem. Fællessystemet er indrettet med et større antal lukkede forsinkelsesbassiner, for at kunne skabe badevandskvalitet i havnen.

Spildevand og regnvand afledes gennem 30.000 stikledninger og 1.100 km hovedkloakker. Geografisk set er København relativt fladt. Dette medfører et meget stort antal pumpestationer. På spildevandssiden er der 71 pumpestationer og på regnvandssiden er der 5 pumpestationer. Derudover driftes ca. 40-45 mindre pumpestationer for bl.a. Center for Trafik og Center for Park og Natur. Alle tekniske installationer er implementeret i HOFOR's vedligeholdelsessystem EVA med tilhørende driftsplaner.

Spildevandet pumpes frem til rensningsanlæggene Lynetten og Damhusåens Renseanlæg, der er ejet af Lynettefællesskabet I/S.

Hele hoved afløbsnettet er over en årrække blevet TV-inspiceret efter en strategisk plan. Denne aktivitet blev afsluttet i 2008, og det er nu stikledningsnettet, der bliver TV-inspiceret efter kloakreoveringsstrategien med henblik på at foretage de nødvendige reoveringer. Der er i 2012 udført TV-inspektion og reovering af stikledninger i flere områder i Valby, Vanløse og i Humlebyen på Vesterbro. En del større kloakledninger er omlagt for at gøre plads til de nye metrostationer i forbindelse med etablering af den nye Metrocityring og etablering af forbindelsesvej mellem Nordhavnen og Lyngbyvej. Der er udført omfattende ledningsflytninger i Vigerslevparken og Kulbanevej for at gøre plads til den nye Ringstedbane.

I 2012 trådte Københavns Kommunes klimatilpasningsplan i kraft. Med udgangspunkt i planen arbejder Københavns Kommune og HOFOR på at kunne styre vandet hen, hvor det gør mindst skade. Kloakkerne skulle være tre gange større, hvis regnvandet under skybrud skulle kunne ledes væk i dem. Det er dog både billigere og mere miljøvenligt at lade regnvandet sive ned i jorden frem for at bruge energi på at pumpe det gennem

kloakkerne og rense det i rensningsanlæg. Planen er at undersøge, om det er muligt at indrette vejene, så de fungerer som kanaler, der leder vandet hen til de rigtige områder.

Der skal gennem de kommende år udføres en lang række projekter for at skybrudssikre byen. I 2012 blev der etableret nyt udløb fra Vesterbro ved Kalvebod Brygge og nyt udløb fra Frederiksholmskanalkvarteret ved Christians Brygge. Endvidere blev der etableret et rendesystem ved Gammel Strand.

I samarbejde med Nordvand er der etableret en åben kanal ved kommunegrænsen til Gentofte, hvor skybrudsvand kan afledes til Svanemøllebugten. Denne kanal er på en strækning udført som en skaterbane.

Der er et stort potentiale i at genanvende varme fra spildevand. Derfor har HOFOR Spildevand København A/S opstillet to forsøgsanlæg, der skal afprøve teknologien under forskellige forhold. Klimaudviklingen og knaphed på fossile brændstoffer gør det nødvendigt, at vi ser os om efter alternative energikilder. Projektet "Varmegenvinding fra spildevand" er det nyeste tiltag. I første omgang er der opstillet to forsøgsanlæg, der skal afdække muligheden for at bruge spildevand som ressource til opvarmning og nedkøling af bygninger.

HOFOR VAND RØDOVRE A/S

HOFOR Vand Rødovre A/S varetager forsyningen af drikkevand til de ca. 37.000 borgere i Rødovre Kommune. Vandet indvindes for ca. 40 pct. vedkommende i lokale borerer ved Rødovre og Espevang vandværker, mens resten aftages fra den regionale indvinding på værkerne i henholdsvis Thorsbro og Islevbro.

Ved Espevang vandværk er der i 2012 etableret en ny boring, som forventes at blive koblet til driften 2013. På vandværket genbruges filterskyllevandet efter filtrering og belysning, så den tilsvarende mængde råvand spares. Det betyder både besparelser på vand og energi.

I 2012 er der udarbejdet en plan for sy-

stematisk renovering af ledningsnettet, som vil ligge færdig primo 2013. Følgende strækninger er renoveret i 2012: I Knud Anchers Vej er der udskiftet ca. 1.000 m forsyningsledning og ca. 100 stikledninger. I Jyllingevej fra Tårnvej og vest på er der udskiftet ca. 300 m forsyningsledning og ca. 15 stikledninger i den nordlige side af vejen.

HOFOR SPILDEVAND RØDOVRE A/S

I Rødovre Kommune er der separat-kloakeret i den sydvestlige del, hvor spildevandet ledes til Spildevandscenter Avedøre. I den øvrige del af kommunen ledes spildevand og regnvand fælles til Damhusåens Renseanlæg. Regnvands-systemet er indrettet med et mindre antal regnvandsbassiner – både åbne og lukkede.

Geografisk set er Rødovre Kommune relativt fladt med svag hældning mod syd, hvilket medfører, at antallet af pumpestationer er begrænset. På spildevands-siden er der seks pumpestationer og på regnvands-siden er der en pumpestation. Alle installationerne er visiteret i 2012.

Alle tekniske installationer er implementeret i HOFOR's vedligeholdelsessystem

EVA og driftsplaner er under udarbejdelse.

Rødovre Forsyning anvendte SRO-systemet iFix, som er det samme som blev anvendt i det tidligere Københavns Energi, og derfor er de to systemer 100 pct. sammenkørt.

Ved store regnhændelser sker der overløb af urensset spildevand til Harrestrup Å. Derfor deltager Rødovre i et projekt sammen med nabokommunerne København og Hvidovre, der skal løse afledningsproblemerne i den sydlige del af kommunen.

HOFOR har igangsat arbejdet med en strategi for systematisk renovering af spildevandsledningerne. I 2012 blev der

renoveret ledninger i følgende områder: I området mellem Rødovre Parkvej og Jyllingevej øst for Tårnvej er der renoveret 9.161 meter ledning, i området mellem Rødovre Parkvej og Jyllingevej vest for Tårnvej er der renoveret 983 meter ledning og i Rødovrevej nord for Jyllingevej er der renoveret 1.147 meter ledning. Derudover er en del af hovedledningen i Ruskær omlagt pga. nedrivningen af højhuset.

Der er foretaget tv-inspektioner henholdsvis i oplandet fra Rødovre Parkvej til Jyllingevej vest for Tårnvej i alt 12.648 meter og i et opland nord for Jyllingevej i alt 14.768 m.

HOFOR A/S

Ørestads Boulevard 35

2300 København S

telefon 3395 3395

www.hofor.dk

